

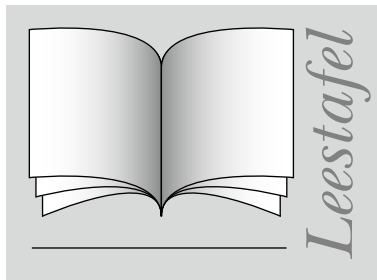
Ogen

Geachte ogen van me, het gaat niet best met jullie.
Ik krijg geen scherpe tekening meer
en als er al een kleur is, is hij wazig.
En ooit waren jullie een koninklijke meute,
waarmee ik uittrok in de vroegte.
Trefzekere ogen, jullie hebben veel gezien,
landen en steden, eilanden en oceanen.
Samen begroetten we machtige zonsopgangen
wanneer de weidsheid noodde om te rennen
over de paden, waarop de dauw pas droogde.
Wat jullie zagen ligt nu in mij verborgen
en is geworden tot herinnering of droom.

Langzaam trek ik weg van de wereldkermis
en ik merk bij mezelf iets op als afkeer
van de apenpakken, het kabaal, het tromgeroffel.
Wat een opluchting. Alleen, alleen met mijn beschouwen
van de principiële gelijkheid van de mensen
en het kleine zaadje van hun verschil.
Zonder ogen, starend naar één licht punt,
dat zich uitbreidt en dat mij omvangt.

Literatuur

Milosz C, Gedichten. Amsterdam: Atlas, 2011.

Wobbes Th & Kort S de (red.), *Placebo. Reflecties over een vreemde eend in de bijt.* Nijmegen: Valkhof Pers, 2012. 149 blz. ISBN: 978-90-5625-374-5. Prijs: € 13,50.

Het Thijmgenootschap gaf deze bundel uit, waarvoor het idee ontstond tijdens het jaarcongres van de Vereniging voor Filosofie en Geneeskunde in 2010. De auteurs, alle zowel (para-)medisch als filosofisch geschoold, reflecteren over aspecten van die vreemde eend. Zo is een lezenswaardig boekje ontstaan.

Het woord placebo komt van *placere*: “ik ga het u naar de zin maken.” In de alledaagse klinische praktijk wordt placebo vaak gekoppeld aan kwakzalverij of bedrog. Men bedoelt dan: het effect dat niet berust op een werkzaam bestanddeel of interventie, maar op suggestie. In de praktijk van het wetenschappelijk onderzoek heeft placebo een positieve labeling, nl. het bevorderen van goed onderzoek. Daar wordt de farmacologische werking van een nieuw middel of behandeling vergeleken met de suggestieve werking. De moeite waard is zeker het artikel van Wim Dekkers, die “de dokter als geneesmiddel en als placebo” behandelt. Jan Ravesloot bespreekt de fysiologie van het placebo-effect, door het neurologische concept van “verwachtingsbanen” te introduceren. Bert Keizer wijst deze manier om het geest-lichaam-probleem

op te lossen vervolgens luchtig en nuancerend af. Chirurg Theo Wobbes vraagt zich af of placebo-chirurgie wel mag: “dat er schade wordt aangericht met een ingreep waarvan men het effect niet kent.” Hoogtepunt van de bundel is voor mij de bijdrage van Dick Willems. Hij is van mening dat het placebo-gecontroleerde onderzoek in de wetenschap gaandeweg zal verdwijnen, o.a. omdat de nieuwe gezondheidsproblemen (van preventie, chronische ziekten en multimorbiditeit) zich slecht lenen voor deze methodiek. Hij ziet in de huidige maatschappij een overgang van *trust* (vertrouwen in personen) naar *confidence* (vertrouwen in *evidence*, bewijs). Zo wordt de wetenschap zelf tot placebo....

Marij Bontemps-Hommen

Mededeling

Van 26 februari tot 1 maart 2013 wordt de 15e editie van de advanced European Bioethics Course ‘Suffering, Death and Palliative Care’ georganiseerd door de sectie Medische Ethiek, afdeling IQ healthcare van het Universitair Medisch Centrum St Radboud Nijmegen. De cursus behandelt een scala aan ethische onderwerpen met relatie tot lijden, palliatieve zorg en medisch ondersteund sterven. Er zal uitvoerig worden ingegaan op de medische, filosofische, theologische en ethische grondslagen van deze concepten. Tijdens de cursus zullen experts op verschillende gebieden van de palliatieve zorg presentaties verzorgen. Er is uitgebreid ruimte voor discussie met deze experts en met uw mede-cursisten. De Key-note lecture: zal worden gehouden door **Marc Desmet SJ, MD**.

Voertaal is Engels. De cursus richt zich op deelnemers met diverse professionele achtergronden zoals geneeskunde, filosofie, theologie, gezondheidszorg en PhD studenten op al deze gebieden. Prijs € 690,- voor early bird registration (opgeven voor 1 januari 2013), € 790,- als u zich na deze datum aanmeldt. ABAN accreditatie zal worden aangevraagd bij de KNMG. Voor meer informatie en aanmelding kunt u onze website bezoeken: www.masterbioethics.org, klik op *Intensive Courses* of mail naar Simone Naber: s.naber@iq.umcn.nl.